

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc.v4.06>

CZU: 336.76

THE POSSIBILITY OF OBTAINING PROFIT ON THE FOREX MARKET

POSSIBILITATEA DE OBȚINERE A PROFITULUI PE PIAȚA FOREX

VOICU Pavel, masterand, Specialitatea: Administrare Bancară

ORCID: 0009-0001-3043-9546

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail: pavel.voicu1998@gmail.com

Abstract: *Nowadays everyone asks "how can I make profit from FOREX?" This study was developed to really see, what are the ways to make a profit and what should be the personality that wants to trade on FOREX. In this research it is explained, how a trader should be and what are the strategies used to find the key to success. Also, this study will miss the main advantages and disadvantages of forex trading so that in the end we can make a conclusion whether it is worth taking the risk or not.*

Key words: *FOREX, trading, strategy, economy, risk, mind set, profit, broker*

JEL CLASIFICATION: D91,D81,G41

Introducere. În ziua de azi tot mai mulți și mai mulți cercetează piața FOREX cu un scop anumit. Nu exista persoană care să nu fi studiat sau să nu fi auzit despre cursul de schimb valutar, cros curs sau parități valutare. Toate acestea ne aduc la un punct comun și acesta este piața FOREX cu modalitățile de tranzacționare pe piață. Fiecare dintre noi poate începe tranzacționarea pe această piață dar nu toți din noi vor avea profit imediat. Unii vor acumula experiență și vor avea pierderi iar alții vor avea doar de câștigat.

Începând cu anii 2020 pandemia de COVID-19 a făcut că mințile oamenilor să se schimbe radical iar economiile țărilor să sufere modificări pe plan financiar având pierderi semnificative. Marile companii având pierderi semnificative au început și ele a întreprinde măsuri pentru a putea rezista pe piață ,a menține vânzările și pozițiile de lideri. Băncile Centrale au început implementarea noilor regulamente, majorări a ratelor dobânzii, reducerea riscurilor și promovarea politicilor monetare. Toate acestea au dus la faptul ca toți să se gândească la piețele FOREX și posibilitățile de investire în mișcările pieței valutare.

Pe lângă toate acestea piața FOREX ,în ciuda faptului, a avut o creștere semnificativa a numărului de tranzacționări, astfel toți au avut ocazia de a avea profit din tranzacționare. Începând cu Royal Bank of Scotland, Saxo Bank, Barclays

și băncile din Republica Moldova au avut aceasta tendință de a face bani. Principala problemă era și este, cum să tranzacționezi corect pentru a face acest profit.

Cercetarea efectuată are drept scop de a aduce la mințile oamenilor că toți, nu doar companiile mari pot tranzacționa pe piața FOREX, și care ar fi pașii de urmat pentru a începe o viață financiară de succes.

Importanța temei este de a răspunde la principalele întrebări :

- Cum ajung pe piața forex?
- Care este riscul?
- Cum trebuie să fie un trader?
- Cum să facem să nu pierdem toți banii?

Scopul cercetării este efectuarea studiului asupra modalităților de tranzacționare eficientă și corectă pe piața FOREX.

Obiectivele principale ale studiului sunt :

- Desemnarea unui scurt istoric a pieței forex
- Abordarea conceptuală a pieței FOREX
- Depistarea modalităților de tranzacționare pe piața forex
- Analiza indicatorilor de influență a parităților valutare
- Dezavantajele tranzacționării pe piața forex
- Avantajele tranzacționării pe piața forex
- Cum să câștigi cât mai mult sau să pierzi cât mai puțin
- Managementul riscurilor
- Principii de tranzacționare pe piața forex
- Modele strategice de tranzacționare pe piața forex

Aceste obiective ne vor ajuta să evidențiem dacă se merita sau nu să tranzacționăm și în ce modalitate.

CONȚINUTUL DE BAZĂ.

Istoricul apariției pieței forex. Istoria pieței valutare internaționale (forex) începe din momentul apariției banilor. Cele mai vechi informații despre relațiile monetare ne duc cu 4500 de ani în urmă, în Mesopotamia (Irakul actual). Primele informații despre utilizarea monedelor sunt menționate cu 3000 de ani în urmă, în Lidia (Turcia actuală). Inițial, monedele erau de diferite forme. În China — armele de bronz și scoicile, în Thailanda — inele de argint, în Japonia — bețișoare de aur și argint. Ceea ce reprezenta pentru oameni atunci o valoare deosebită, totodată servea drept măsură a banilor și un mijloc general de plată. Noul sistem de plată s-a răspândit rapid în lumea întreagă. Aliajul din care se confecționau monedele era propriu pentru fiecare stat, dar majoritatea conțineau următoarele metale: aur, argint, bronz sau cupru. Mult mai târziu au apărut banii de hârtie. Pentru prima dată ei au fost descoperiți în China. Acolo, în secolul X, conducătorii statului au introdus

în circuit monede grele cu valoare redusă. Utilizarea lor era dificilă și le schimbau la comercianți pe recipise cu indicarea sumei exacte.¹

În forma actuala, piața Valutara Internațională exista din anii '70, când a fost realizată trecerea de la cursul de schimb valutar fix la cel flotant. Astfel, mii de investitori individuali și companii au posibilitatea de a obține profit din fluctuațiile cursului valutar. Forex, este cea mai lichida piața financiară din lume. În medie, rulajul zilnic depășește 7 trilioane de dolari SUA. Lichiditatea mare înseamnă că în orice moment, când cineva vrea să cumpere o anumită valută, cu siguranță exista altcineva care în acest moment vinde această valută. FOREX-ul spre deosebire de acțiuni nu are loc pe o anumită bursă iar schimburile valutare au loc 24 ore pe zi, 5 zile pe săptămână.

Principalele modalități de tranzacționare pe piața forex. Pentru a începe tranzacționarea pe piața forex în primul rând este nevoie de a înțelege sensul acestui cuvânt. FOREX se trage de la FOReign Exchange și poate fi explicat ca o piață unde cineva vinde și cineva cumpără valută la un anumit preț. Prin această piață companiile, băncile și alți oameni convertesc o monedă în alta.

Când vorbim de fluctuația cursului valutar internațional ne referim la prețul de cumpărare a unei unități monetare în raport cu alta. De aici rezulta că acest preț conform curbei cererii și ofertei, mereu se modifică. Cineva dorește să cumpere mai ieftin iar cineva să vândă mai scump. După ultimele date statistice se observă o tranzacționare de mai mult de 7 trilioane \$ zilnic pe piața forex.

Pentru a putea tranzacționa pe piața forex este necesar de a identifica un broker la care ne vom deschide cont personal.

Pentru a înțelege piața Forex trebuie să cunoaștem că nu există tranzacționare pe cont propriu în calitate de persoană fizică fără intermedierea unui broker forex online.

Brokerul trebuie să fie licențiat și reglementat iar platforma de tranzacționare și brokerul trebuie să fie din țara de unde tranzacționăm pentru siguranța proprie, sau dacă este de peste hotar să fie cu o denumire internațional recunoscută și populară.

Și nu în ultimul rând este necesar cunoașterea și înțelegerea stilului propriu de tranzacționare. Pentru a căpăta acest stil este necesar să tranzacționăm pe conturi demo și să citim despre diferite strategii ale pieței².

Dacă dorim o tranzacționare bună trebuie să știm că nu este doar o piață forex dar sunt mai multe. Cele mai importante piețe fiind Londra, Sydney, New York și Tokyo având fiecare fus orar diferit.

Indicatorii de influență a pieței forex. Principalii factori/indicatori de

¹ LOPOTENCO, Viorica, CIRLAN Ana. Tranzacții pe piața forex: Curs universitar. Chisinau: ASEM, 2023. 314p. ISBN 978-9975-147-72-9

² Cum Funcționează piața forex. [online]. [Accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://admiralmarkets.com/ro/education/articles/forex-basics/cum-funcioneaza-piata-forex>

influență pe piața sunt rata dobânzii și inflația. Aceștia au o influență mare asupra pieței valutare și reprezintă una dintre cele mai importante categorii de indicatori utilizați în analiza fundamentală a pieței.

Alți indicatori importanți sunt indicatorii economici. Indicatorul economic este orice indicator care reflectă situația economică a unei țări și influențează, direct sau indirect, evoluția monedei naționale. Ca de exemplu Produsul Intern Brut (PIB, engl. GDP, Gross Domestic Product) este unul dintre cei mai importanți indicatori economici. Odată ce PIB-ul unei țări scade, se observă o devalorizare a monedei naționale și o scumpire a prețului de consum. De asemenea se observă și o modificare radicală în cursul de tranzacționare dintre valuta cotate față de valuta de bază.

Stabilitatea politică reprezintă o cauză importantă, dar nu întotdeauna suficientă, pentru consolidarea evoluției ascendente a unei valute. De regulă, fluctuații importante în evoluția trendului apar înaintea alegerilor prezidențiale sau parlamentare.

Reacția pieței la publicarea diferitelor știri economice, financiare și politice, este cercetată pe larg, dar, cu regret, până acum nimeni n-a reușit descrierea concretă a influenței unei știri asupra evoluției trendului. Firesc sunt și cataclismele naturale, influența acestora asupra cursului monedei naționale este negativă. Cu cât cataclismul natural este mai puternic, cu atât este mai negativă influența lui asupra situației economice³.

Rata șomajului constituie unul dintre cei mai importanți indici ce arată starea economică în care este economia unei țări. Cu cât rata șomajului este mai mare cu atât starea economică a țării se înrăutățește și este un semnal negativ pentru investitori. Ca efect, investitorii se retrag de la valuta țării respective.

Dezavantajele și avantajele pieței forex⁴. Deși este cea mai lichidă piață din lume, ea este totodată și mult mai volatilă decât piețele de capital obișnuite (piețele bursiere). De asemenea, efectul de levier este foarte mare și poate crește semnificativ pierderile. De exemplu, cu un efect de levier de 100:1 sau 200:1 un trader își poate mări de 100 sau de 200 de ori investiția, însă poate suferi și pierderi foarte mari.

Un trader de valută trebuie să cunoască economiile diferitelor țări din lume și interconexiunile dintre acestea. Faptul că este o piață descentralizată face ca Forex să fie mai puțin reglementată decât alte piețe financiare.

Un alt dezavantaj este că piețele valutare nu dispun de instrumente care să ofere venituri regulate, ca de exemplu plata unor dividende.

O altă cauză care dezavantajează tranzacționarea forex este faptul că pentru a putea tranzacționa este necesar de a găsi un broker de încredere. Chiar dacă am găsit

³ What is forex?. Ce este forex și metodele de tranzacționare [online]. [Accesat 26 martie 2023]. Disponibil: <https://www.fxcm.com/ro/education/what-is-forex/>

⁴ Piata Forex, Avantaje și dezavantaje [online]. [Accesat 27 martie 2023]. Disponibil: <https://www.wall-street.ro/articol/Money/80804/Piata-Forex-Avantaje-si-dezavantaje.html#gref>

platforma dorită, faptul că se poate deschide un cont cu o sumă foarte mică poate fi un lucru bun însă din punct de vedere al managementului riscului o sumă mică implicată în tranzacții nu poate ajuta în perfecționarea strategiei de risc management.

Analizând toate dezavantajele putem să trecem și la principalele avantaje care sunt mult mai semnificative și remarcabile. Principalul avantaj⁵ este că piața FOREX este cea mai mare piață din lume cu circa 7 trilioane \$ valoarea schimburilor valutare.

Orarul extins de tranzacționare este de 24 ore pe zi de luni până vineri cu patru sesiuni importante. Dacă pe o anumită sesiune fluctuațiile cursului ne arată o volatilitate mare putem aștepta altă sesiune unde volatilitatea perechilor valutare poate fi mai mică.

Un alt avantaj este că brokerii oferă zeci de instrumente care pot fi tranzacționate pe platforme.

Platformele la fel fiind și ele un avantaj deoarece putem vedea piața în timp real, efectuând tranzacții live de deschidere a ordinelor de cumpărare sau vânzare.

Deoarece nu este o piață total reglementată putem câștiga din creșterile și din scăderile prețurilor monedelor. Costurile pentru tranzacție fiind nule iar brokerul este remunerat de diferența între prețul de cumpărare sau vânzare.

De asemenea prin intermediul platformei oferite de broker putem administra riscuri folosind instrumentele de tip stop loss, take profit și multe altele.

Pe lângă multe alte avantaje cel mai important avantaj este că suma de deschidere a unui cont live este destul de mică începând cu 1\$ iar posibilitatea de a tranzacționa în marjă ne poate înmulți suma tranzacționării în caz de câștig.

Riscul și managementul riscului. Ca și orice activitate care implică bani este însoțită de careva riscuri⁶. Principalele riscuri pe care le putem avea în tranzacționarea pe piața forex sunt⁷:

- **Riscul de piață:** Acesta este riscul ca piața financiară să se miște împotriva așteptărilor și este cel mai frecvent risc în tranzacționarea Forex. Dacă credem că dolarul american va crește față de Euro și vindem perechea valutară EUR/USD cu speranța că aceasta va scădea, vom putea pierde bani în situația în care, din contră, Euro va crește în raport cu dolarul american.
- **Riscul Efectului de Levier:** Deoarece majoritatea traderilor Forex utilizează acest instrument pentru a controla poziții mari cu o depunere mică, în unele cazuri este posibil ca pierderea să fie mai mare decât capitalul.
- **Riscul Ratei Dobânzii:** Rata dobânzii a unei economii poate avea un impact asupra valorii monedei respective, ceea ce înseamnă că traderii pot risca

⁵ Piata Forex, Avantaje și dezavantaje [online]. [Accesat 27 martie 2023]. Disponibil: <https://www.wall-street.ro/articol/Money/80804/Piata-Forex-Avantaje-si-dezavantaje.html#gref>

⁶ DRAKOLN, N. *Forex for small speculators. Long beach: Enlightened financial press.* 2004. ISBN 0966624580

⁷ THORP, E. *Beat the dealer : A winning strategy for the game of twenty-one.* NEW YORK: Vintagebooks. ISBN 0-394- 70310-3

variații neașteptate ale ratei dobânzii.

- **Riscul De Lichiditate:** Unele instrumente financiare sunt mai lichide decât altele, ceea ce înseamnă că există o cerere și o ofertă mai mare pentru acestea, iar tranzacțiile pot fi realizate foarte rapid. Pe de altă parte, pentru un instrument financiar cu o lichiditate mai mică, traderul poate avea dificultăți la cumpărare la un anumit preț în cazul în care contrapartida este inexistentă sau foarte slabă.
- **Riscul de ruinare:** Acesta este riscul de a rămâne fără capital pentru a deschide o poziție de tranzacționare. Imaginați-vă că avem o strategie pe termen lung cu privire la modul în care credem că va evolua cotația, dar aceasta se mișcă în direcția opusă.

Pentru a putea gestiona aceste riscuri fiecare trader în parte are nevoie de un management al riscului. În urma cercetării am depistat următorii factori care ne pot salva de la o ulterioară pierdere:

- Utilizarea Stop Loss – care ne va ajuta să nu pierdem fonduri în caz de mișcări reversive ale pieței
- Utilizarea Take profitului – pentru a proteja profiturile, deoarece piața nu va avea tendințe de creștere până la nesfârșit și invers.
- Diversificarea portofoliului – nu se cumpără sau vinde doar o pereche valutară. Un trader de succes nu înmulțește riscurile dar le diversifică.
- Nu riscăm mai mult decât putem – nu mai mult de 2% din capitalul propriu per tranzacție
- Nu încetăm să urmărim piața și să acumulăm cunoștințe studiind-o
- Utilizăm cel mai bun soft pentru tranzacționare și cel mai rapid internet posibil
- Limităm utilizarea efectului de levier – un efect de levier poate să aducă atât câștiguri mari cât și pierderi semnificative
- Control asupra emoțiilor – cele mai multe pierderi și greșeli sunt în momente de criză emoțională și a pierderii controlului asupra emoțiilor. Un trader de succes nu se bucura din orice câștig și nu se întristează din pierderi.
- Ne asigurăm că avem un plan de tranzacționare, altfel putem compara trading-ul cu un joc de noroc sau cu un lucru neprevizibil.
- Nu ne facem griji pentru lucruri mici, păstrându-ne puterile pentru ce este mai greu .
- Schimbăm regimul de gândire din vreau să câștig cât mai mult evitând lăcomia în cât îmi permit să pierd pentru a câștiga.
- Elaborăm propriul money management aplicând în strategia proprie, prima pe conturi demo și după pe conturi live

STRATEGII DE TRANZACȚIONARE⁸. La elaborarea unei strategii,

⁸ DRAKOLN, N. Forex for small speculators. Long beach:Enlightened financial press. 2004. ISBN 0966624580

mulți dintre traderii de succes, combină părți componente din diferite strategii și astfel alcătuiesc propria strategie de succes. Șansele de a elabora strategia proprie din start sunt minime, va dura timp.

Una dintre cele mai populare strategii de tranzacționare este strategia Forex Scalping. Această strategie constă în tranzacționarea în marje mici pe tot parcursul zilei. Acestea sunt reprezentate prin mișcări de cumpărare sau vânzare pe intervale mici. Exemplu îl putem urmări în figura 1 privind pozițiile de cumpărare și vânzare deschise pe un interval scurt de timp.

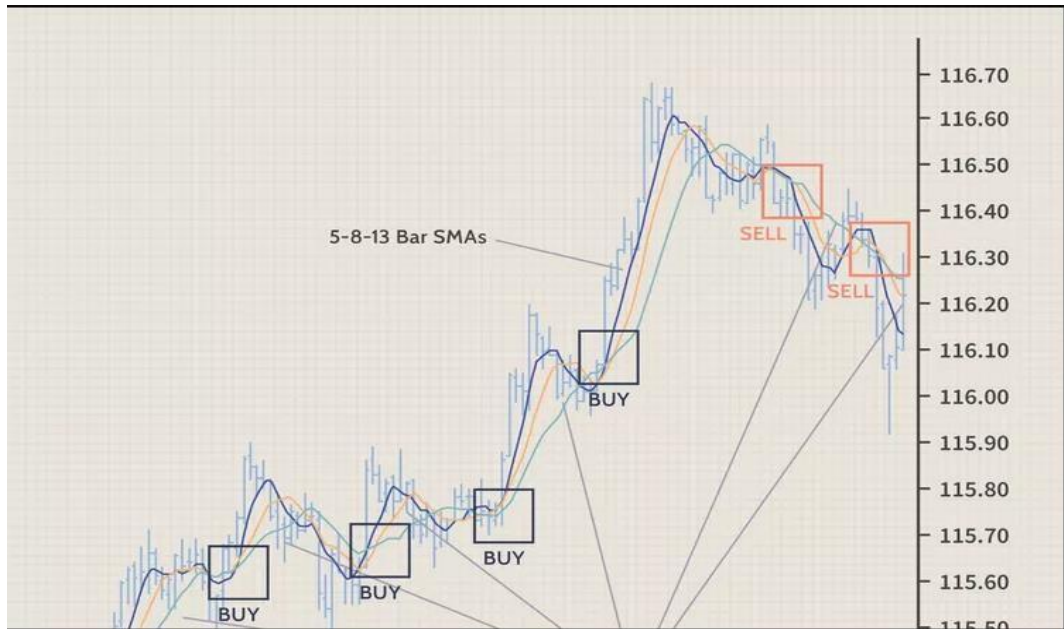

Figura 1.1. Poziția de sell si buy în strategia scalping

Sursa: elaborat de autor.

Cheia acestei strategii este de a efectua cât mai multe operațiuni pentru ca în final să se adune toate, formând un profit mare. Această strategie merită foarte mult efort și concentrare, iar unii traderi compensează acest lucru cu valorificarea unei sume mai mari pentru fiecare poziție deschisă. Această strategie prezintă riscurile sale, deoarece unde există câștig potențial există și risc potențial. Dacă nu urmărim minimizarea efectului de levier în unele cazuri o tranzacție eșuată poate șterge mai multe tranzacții pozitive.

Un alt compartiment al strategiei este tranzacționarea pozițională. Este o strategie pe termen lung și este descrisă prin faptul că monitorizăm o pereche valutară și deschidem o tranzacție pe termen lung cu menținerea poziției pentru o perioadă de timp. Aceasta înseamnă că fluctuațiile pe termen scurt nu sunt luate în calcul total, ci doar tendințele pe termen lung. Spre analiză putem examina figura 2 privind punctele de deschidere pe termen lung.

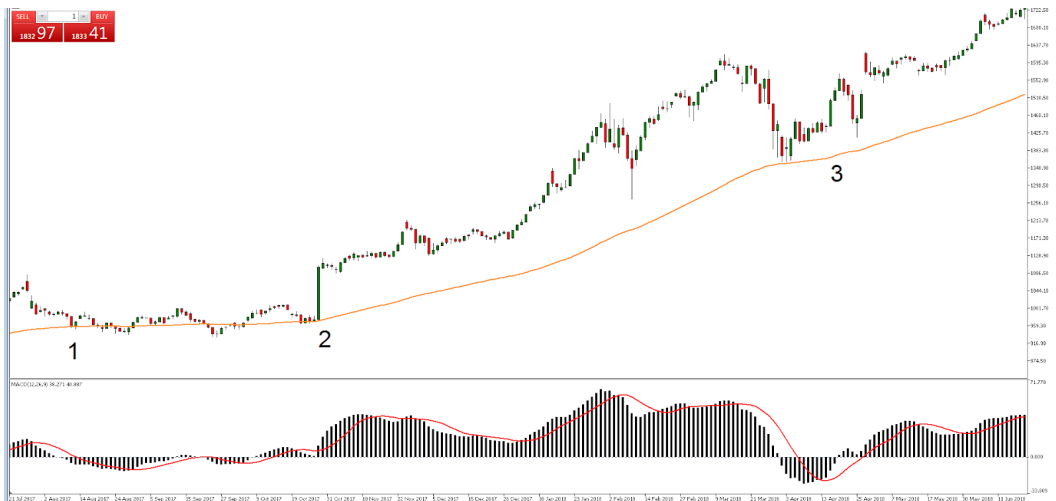

Figura 2. Trendul de lunga perioada și pozițiile de deschidere

Sursa: elaborat de autor.

Majoritatea strategiilor de tranzacționare⁹ pozițională au trei componente principale:

- Un grafic zilnic sau pe un interval superior (grafic săptămânal sau lunar);
- Un filtru de trend. În graficul de mai sus, o medie mobilă la o sută de perioade este folosită ca filtru de trend și este marcată de linia portocalie din grafic;
- Un indicator de impuls de reversare de trend. În graficul de mai sus, un oscilator MACD este utilizat pentru a identifica un moment de schimbare / reversare de trend care poate fi văzut în partea de jos a graficului.

Această strategie este foarte costisitoare deoarece traderii de poziție trebuie să facă schimbări negative mari iar pentru aceasta trebuie să se asigure ca sunt pregătiți și au suficient capital pentru a menține poziția deschisă pe o perioadă îndelungată de timp. Uneori Traderii de poziție au pierderi foarte mici înainte de a avea un câștig mare.

Hedgingul valutar tot este una dintre cele mai populare strategii, aici jucați la ambele capete. Intrând în poziții atât lungi cât și scurte este riscul de a diminua profitul dar în același timp ne oferă timp de decizie în legătură cu partea în care este mai bine să ne poziționăm cu adevărat. Propunem spre analiză figura 3 privind modalitatea de deschidere a unui hedging.

⁹ SERGIU, I. *Curs Online. Tehnici de tranzacționare pe piața forex*. [online]. Accesat 19 martie 2023]. Disponibil: <https://www.learning.md/tehnici-de-tranzacționare-pe-piete-forex>

Figura 3. Hedging valutar și intrarea în tranzacție

Sursa: elaborat de autor

Putem observa că un buy și un sell deschis pe acest trend ar aduce o pierdere pentru buy și un câștig pentru sell. Dacă poziționăm un stop loss și un take profit atunci poziția de buy se închide cu pierderi minime, iar poziția de sell se va închide cu un profit care va acoperi și pierderea din buy.

O altă strategie considerată de traderii de renume este strategia trendului. Atunci când privim o cotație valutară vedem o tendință de creștere sau scădere. Un exemplu de astfel de tranzacționare propun să analizăm în figura 4 privind tranzacționarea după trend.

Figura 4. Tranzacționarea după trend

Sursa: elaborat de autor

Prin trasarea liniilor de rezistență și suport, traderii pot gestiona momentul deschiderii tranzacției. De multe ori această strategie se folosește în ansamblu cu alte instrumente și depinde foarte mult de factorii de influență a pieței valutare. Pentru a tranzacționa cu succes este necesar de a studia și evidenția strategia potrivită, iar o strategie necesită testări pe mai multe perechi valutare. Dacă strategia aleasă nu are efectul dorit pe o cotație înseamnă că va avea pe altă cotație volatilă sau mai puțin volatilă¹⁰.

Concluzii/recomandări. Pentru a avea succes pe piața Forex, specialiștii recomandă multă informare despre acest domeniu, urmărirea unor bloguri, video-uri explicative și educative. Începutul ar trebui să fie treptat, cu pauze, cu răbdare. Greșelile sunt normale mai ales la început, iar deciziile cele mai bune se iau în momente de stabilitate emoțională.

Managementul riscului este vital dacă dorim să avem succes în calitate de trader Forex. Acesta este motivul pentru care ar trebui de respectat principiile menționate cu privire la managementul riscului Forex.

Investitorii pe piața forex folosesc mai multe instrumente în luarea deciziilor sale. Traderii folosesc analiza factorilor tehnici, cât și fundamentali economici. Traderii tehnici folosesc grafice, linii de trend, niveluri de suport și rezistență, numeroase analize matematice și calcule pentru a identifica oportunitățile de tranzacționare, în timp ce alții își prognozează mișcările prin prisma informațională oferită de știri, zvonuri și indicatori oferți de băncile centrale.

Cele mai dramatice mișcări ale cotațiilor apar atunci când au loc evenimente neașteptate. Acest eveniment poate fi cu caracter politic, economic sau natural. Concluzionând cele spuse, totul depinde de apetitul nostru la ris.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. *Managementul riscului în tranzacționarea forex.* [online]. [Accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://admiralmarkets.com/ro/education/articles/forex-basics/managementul-riscului-forex>
2. *Cum Funcționează piața forex.* [online]. [Accesat 20 martie 2023]. Disponibil: <https://admiralmarkets.com/ro/education/articles/forex-basics/cum-funcționeaza-piata-forex>
3. SERGIU, I. *Curs Online. Tehnici de tranzacționare pe piața forex.* [online]. Accesat 19 martie 2023]. Disponibil: <https://www.learning.md/tehnici-de-tranzacționare-pe-piata-forex>
4. LOPOTENCO, Viorica, CIRLAN Ana. *Tranzacții pe piața forex: Curs universitar.* Chisinau: ASEM, 2023. 314p. ISBN 978-9975-147-72-9
5. DRAKOLN, N. *Forex for small speculators. Long beach: Enlightened financial press.* 2004. ISBN 0966624580
6. THORP, E. *Beat the dealer : A winning strategy for the game of twenty-one.* NEW YORK: Vintagebooks. ISBN 0- 394-70310-3
7. *What is forex?. Ce este forex și metodele de tranzacționare* [online]. [Accesat 26 martie 2023]. Disponibil: <https://www.fxcm.com/ro/education/what-is-forex/>

¹⁰ DARAJANOV, Anghel, BANOV, Vassil, KOZAROV, Miroslav. *100% FOREX, învățăm și câștigăm.* ISBN978-973-0- 06447-6

8. DARAJANOV, Anghel, BANOVA, Vassil, KOZAROV, Miroslav. *100% FOREX, învățăm și câștigăm*. ISBN978-973- 0-06447-6
9. Piata Forex, Avantaje și dezavantaje [online]. [Accesat 27 martie 2023]. Disponibil: <https://www.wall-street.ro/articol/Money/80804/Piata-Forex-Avantaje-si-dezavantaje.html#gref>

Coordonator științific: conf. univ., dr. CÎRLAN Ana

ORCID: 0000-0002-9223-7755

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail: ana.cirlan@ase.md